Boekbespreking

H. & M. STIX en R. Tucker ABBOTT, 1978. Schelpen. Andreas Landshoff Productions B.V., Bentveld-Aerdenhout, 163 pp., talrijke foto's in kleuren en zwart-wit. Prijs gebonden fl. 34,50.

De hoofdschotel van dit boek vormen de werkelijk ongeëvenaarde foto's van (vrijwel uitsluitend) exotische zeeschelpen. De foto's van de hand van H. Landshoff zijn niet alleen meer dan schitterend van kwaliteit en compositie, maar ook bijzonder fraai afgedrukt. Aan de achtergrond is veel zorg besteed; soms zijn de schelpen op een spiegel gefotografeerd, wat een verrassend effect geeft. Daarnaast zijn er o.a. twee uitklapbare foto's van Pectinidae, kennelijk de favoriete schelpen van fotograaf en schrijvers. Sommige foto's vertonen (misschien ongewild) interessante biologische bijzonderheden. voornamelijk epifauna. Iedereen die wel eens getracht heeft een schelp te fotograferen, weet hoe moeilijk het is een werkelijk mooi resultaat te krijgen, zelfs met de beste apparatuur: de foto's van Landshoff zijn de beste die ik ooit gezien heb.

Als gewoonlijk bij dergelijke fotoboeken heeft de tekst weinig om het lijf. De cultuurhistorische inleiding (pp. 11-36) haalt niet bij de doortimmerde studie van Dance (1966). Daarna volgen steeds enkele pagina's met beschrijvingen van spectaculaire exotische families van mariene mollusken als verklaring van de daarop volgende foto's. Het gaat grotendeels om gastropoden; tevens worden wat bivalven afgebeeld en ook *Nautilus, Argonauta* en een keverslak. Dit tekstgedeelte is bepaald niet foutloos; bijvoorbeeld, het bijschrift van afb. 32 klopt niet. Het boek wordt besloten met een literatuurlijst (pp. 158-161, te wijds 'Bibliografie' genoemd — een vaak wat vreemde keus van boeken, soms met fouten, en zeer onvolledig) en een register.

Een paar losse opmerkingen naar aanleiding van de tekst zijn hier wellicht op hun plaats. Jammer dat van de beroemde Venus van Botticelli alleen de benen afgebeeld zijn (p. 19). Alle auteurs van wetenschappelijke namen zijn consequent zonder haakjes vermeld, of dit nu nodig was of niet — in een niet-taxonomisch werk eigenlijk ook niet van belang. Het gebruik van lidwoorden bij wetenschappelijke namen in de tekst doet wat amateuristisch aan.

De vertaling is verzorgd door B. Westerveld met medewerking van B. Entrop. Ook hier is het wel eens mis gegaan. Met 'baggertechniek' (p. 30) zal wel dreggen bedoeld zijn; 'kammosselschelp' is te veel van het goede (kamschelp is voldoende) en 'turbanschelp' zou tulbandschelp moeten zijn (waartoe overigens die volkomen zinloze Nederlandse namen?). Een 'schijfje uit de schelp' voor een doorsnede van een *Nautilus* (afb. 98) is een te letterlijke vertaling uit het Engels. Bij *Petricola pholadiformis* (afb. 78) had wel vermeld moeten worden dat deze ook algemeen aan de Nederlandse kust voorkomt.

Wij moeten ons echter niet verkijken op bovengenoemde tekortkomingen; het gaat hier in eerste instantie om de foto's, die immers zo uitzonderlijk mooi zijn. Is de vakman te veel geneigd om schelpen als het product van eeuwenlange selectiedruk te zien of schuilt er in elke malacoloog misschien toch nog de aestheticus, zoals dat immers eigenlijk bij amateurs altijd het geval is? Wat betreft illustratie — een schitterend boek!

A.C. VAN BRUGGEN